

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково - педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

спеціалізація _____

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи Більовська Ольга Олександрівна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи.

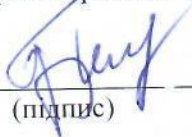
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Завідувач кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи.

(підпис) Наталя ДАНЬКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня.

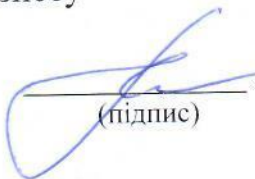
Гарант освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня

(підпис) Яна БІЛЕЦЬКА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис) Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма Ознайомчої практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньої програми «Готельно-ресторанна справа».

1. Опис ознайомчої практики¹

Практична підготовка студентів є складовою частиною освітнього процесу і спрямована на оволодіння студентами системою професійних вмінь і навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності, і має сприяти саморозвитку студента.

1.1. Метою ознайомчої практики є ознайомлення з особливостями функціонування готельно-ресторанних підприємств, проблемами та перспективами їх розвитку, напрямками удосконалення системи управління їх діяльністю в сучасних умовах.

1.2. Основні завдання ознайомчої практики.

Основними завданнями проходження практики є:

- формування наступних загальних компетентностей:
 - ✓ ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;
 - ✓ ЗК 02. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
 - ✓ ЗК 05. Здатність працювати в команді;
 - ✓ ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:
 - ✓ СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність;
 - ✓ СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу;
 - ✓ СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

1.3. Характеристика ознайомчої практики:

Кількість кредитів: 5.

Загальна кількість годин: 150.

Обов'язковий модуль.

Семестр: 2.

Вид контролю: залік.

1.4. Заплановані результати ознайомчої практики (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

¹ *для студентів заочної форми навчання навчальним планом передбачено проходження студентами ознайомчої (імітаційної) практики.

- ✓ РН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук;
- ✓ РН05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;
- ✓ РН15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;
- ✓ РН16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності;
- ✓ РН21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Зміст та організація проведення ознайомчої практики

Зміст ознайомчої та ознайомчої (імітаційної) практики визначається переліком завдань, які формують загальні та фахові компетентності, і відповідають освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

Загальну організацію практики здійснює керівник практики, призначений завідувачем кафедри. Студенти виходять на практику згідно з наказом університету. У наказі зазначається вид практики, терміни і місце її проходження, розподіл та закріплення студентів за керівниками практики від кафедри, строки проведення заліку тощо.

Перед початком практики студентам видаються програма практики та індивідуальне завдання, пояснюється порядок проходження практики і вимоги до складання звітної документації, проводиться інструктаж з техніки безпеки. Після закінчення практики студенти готують і захищають звіт відповідно до вимог, встановлених цією програмою.

Під час практики студент відвідує екскурсії під контролем керівника практики на підприємства готельно-ресторанного бізнесу, які проводяться з метою надбання студентами найбільш повної уяви про структуру, взаємодію окремих підрозділів, діючу систему управління цих підприємств, збору інформації та матеріалів для підготовки звіту; виконує індивідуальні завдання; систематично веде щоденник практики, який надається кафедрою перед початком практики.

Щоденник практики є документом, який засвідчує етапи проходження практики і якість виконання окремих завдань. Щоденник має містити дати прибуття і відбуття з практики (засвідчене особистими підписами і печаткою підприємства), календарний графік проходження практики, робочі записи студента, відгук і оцінку роботи студента на практиці від керівника практики від підприємства, організації чи установи. У разі відсутності щоденника практика не може бути зарахована.

У визначений термін заповнений щоденник разом зі звітом подається на кафедру керівнику практики, який переглядає його та складає власний відгук. Перед початком практики студентам заочної форми навчання надається доступ до курсу із ознайомчої (імітаційної) практики у системі дистанційної освіти Moodle ХНУ імені В.Н. Каразіна, де міститься програма практики та можна обрати індивідуальне завдання.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачі вищої освіти денної та заочної форм навчання проходять практику дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Ознайомча (імітаційна) практика», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2269>.

3. Вимоги до баз ознайомчої практики

Практика проводиться на базах практики, які відповідають вимогам практики. Об'єктами практики повинні виступати готельно-ресторанні підприємства різних форм власності та організаційно-правових форм, які є юридичними особами та здійснюють один чи декілька видів економічної діяльності, які відповідають таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, за якою здійснюється підготовка фахівців в Університеті на кафедрі міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- надання студентам на час практики можливості ознайомлення з робочими місцями за різними видами роботи відповідно спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа;
- надання студентам права користування економічною та іншою документацією, необхідною для виконання робочої програми практики.

Це повинні бути підприємства, які застосовують сучасні форми та методи ведення господарства та управління. Високий рівень професіоналізму фахівців базових підприємств повинен забезпечувати можливість сприяння практикантам у здобутті професійних умінь та навичок. З такими підприємствами університет повинен укласти відповідні угоди на її проведення та видає студентам направлення на практику, яке є підставою для зарахування на практику. Підприємство, де студент проходить практику, стає об'єктом проведення самостійного прикладного дослідження та виконання звіту на фактичних даних реальної організації, що функціонує в ринкових умовах. На підприємстві- базі практики мають бути створені умови для ознайомлення з досвідом та новітніми технологіями, які забезпечують організаційну, технологічну та управлінську діяльність підприємства.

Вибір баз практики повинен сприяти підвищенню якості і ефективності практичної підготовки студентів за відповідною спеціальністю. Розподіл студентів за об'єктами практики та призначення керівників проводиться кафедрою міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи і оформлюється наказом. Студенти можуть самостійно, з дозволу кафедри, підібрати для себе місце проходження практики. Для цього обов'язково з базою практики завчасно укладаються договори на її проведення та до початку практики надаються на кафедру керівникові практики. Контроль за якістю проходження практики студентів здійснюють керівники практики від кафедри і від бази практики.

Ознайомча практика студентів заочної форми навчання є імітаційною. Її специфіка полягає в імітуванні реально існуючої економічної системи шляхом створення спеціальних аналогів (моделей), в яких відтворюються принципи організації та функціонування цієї системи. Базою практики студентів заочної форми навчання є кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи. Студенти заочної форми навчання можуть самостійно обрати готельно-ресторанне підприємство, виконувати індивідуальні завдання та писати звіт на базі відомостей про нього з мережі Інтернет.

4. Індивідуальні завдання

Студенти під час проходження практики виконують індивідуальне завдання, яке тісно пов'язане з питаннями організації та технології в готельному та ресторанному господарстві.

Перелік індивідуальних завдань:

1. Шляхи впровадження сучасних інформаційних систем в діяльність готельного підприємства.
2. Шляхи впровадження цільових програм в готельному обслуговуванні.
3. Шляхи впровадження закордонного досвіду щодо підвищення культури обслуговування в готельних підприємствах.

4. Удосконалення методів створення художньої композиції для інтер'єрного простору приміщень готелю.

5. Шляхи впровадження інноваційних дизайнерських рішень в інтер'єрі готельних підприємств.

6. Особливості організації послуг гостинності при розміщенні і обслуговуванні туристів-інвалідів.

5. Вимоги до звіту ознайомчої практики

У звіті повинна бути коротко викладена фактично виконана робота студентів із зазначенням методів, завдяки яким отримано результати. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Звіт про проходження практики має містити:

1. Титульну сторінку
2. Зміст.
3. Вступ.
4. Основну частину.
5. Висновки.
6. Список використаної літератури.
6. Додатки (якщо є).
7. Презентацію.

Звіт по практиці повинен включати наступні дослідження. Аналіз ринку та роботи готельно-ресторанних підприємств і визначення особливостей його підрозділів має бути проведений за наступними напрямками:

1. Аналіз ринку готельно-ресторанного бізнесу- дослідження структури ринку готельно-ресторанного бізнесу України та Харківської області, опис основних сегментів споживчих ринків, дослідження рейтингів підприємств готельно-ресторанного бізнесу, ринкове позиціонування.

2. Розгляд законодавчо-нормативної бази в сфері діяльності підприємства - розглянути основні законодавчі акти та державні стандарти, що регулюють діяльність готельного підприємства (ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів», ДСТУ 4268:2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги», ДСТУ 4527:2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення») та ресторанного підприємства (ДСТУ 3862-99 «Громадське харчування. Терміни та визначення», ДСТУ 4281:2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація») та Закон України «Про туризм».

3. Загальна управлінська характеристика підприємств – об'єктів дослідження під час екскурсій:

- тип (категорія, розрядність) та статус підприємства (дата створення, юридична адреса, форма власності, належність до певної організаційно-правової форми, основні цілі та обмеження діяльності, загальна стратегія). Для цього використати інформацію Статуту, Установчого договору, Ліцензії на право здійснення відповідного виду підприємницької діяльності, Сертифікату відповідності тощо;

- визначити та охарактеризувати організаційну структуру управління підприємства, використовуючи результати опитування, штатного розкладу, посадових інструкцій, положень про підрозділи тощо;

- розглянути структуру персоналу, розглянути систему навчання та підвищення кваліфікації кадрів;

- потужність підприємства. Для готельного підприємства – кількість койко-місць, кількість номерів; для ресторанного – кількість місць, кількість столиків;

- оцінити вигідність місця розташування підприємства з точки зору характеру бізнесу, зручності для клієнтів тощо;

- оцінити внутрішній вигляд будівлі та інтер'єру приміщень підприємства, відповідність стандартам (надати по можливості в додатках фото, відео, інші інформаційні матеріали підприємства).

4. Вивчення переліку напрямків діяльності підприємств, що досліджуються – розглянути перелік основних та додаткових послуг, що надаються підприємствами, які досліджуються; оцінити якість послуг, що надаються, визначивши найбільш адекватні показники оцінки якості, оцінити якість обслуговування;

5. Дати характеристику напрямків маркетингової діяльності підприємства – проаналізувати сайт підприємства, охарактеризувати та проаналізувати методи ціноутворення та маркетингові цінові стратегії, що використовуються на підприємстві; вивчити практику організації рекламної діяльності на підприємстві і структуру комплексу маркетингових комунікацій підприємства; описати використання реклами на підприємстві за такими напрямками: види реклами: рекламні носії, характеристики каналів розповсюдження рекламних анонсів.

6. Дати рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств, що були досліджені.

Загальні вимоги до оформлення звіту. Мова звіту – державна, обсяг з урахуванням додатків повинен складати 25-40 сторінок.

Друк тексту на стандартному аркуші білого паперу формату А4(210х297 мм). Текст друкується на одній стороні аркуша, шрифт Times New Roman, кегль – 14, вирівнювання по ширині, відстань між рядками – 1,5 інтервали. Абзацний відступ – 1,0 см. Поля: ліворуч – 30 мм, праворуч – 15 мм, угорі та внизу – 20 мм. Нумерація сторінок у верхньому правому куті.

6. Підбиття підсумків ознайомчої практики

Після завершення практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання ознайомчої практики. Форма звітності студента за практику – це подання звіту, підписаного й оціненого керівником бази практики в друкованому вигляді.

Звіт приймається у вищому навчальному закладі в останній день практики (в окремих випадках, погоджених з керівником практики, – протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики) і перевіряється керівником практики від кафедри. У разі відповідності звітної документації вимогам програми і методичних рекомендацій студент допускається до захисту звіту. Якщо звіт виконано не в повному обсязі, матеріали повертаються студенту на доопрацювання.

Студенти заочної форми навчання завантажують звіт та презентацію у систему Moodle ХНУ імені В.Н. Каразіна у встановлені терміни для перевірки керівником практики. Звіт з практики в обов'язковому порядку захищається студентом на підсумковій конференції керівнику практики й комісії, призначеній завідувачем кафедри. У разі ненадання звіту, щоденника, чи невиконання індивідуального завдання, відсутності характеристики чи інших обов'язкових документів, або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики студент має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після проведення підсумкової конференції з практики. Остаточні підсумки практики підбиваються на підсумковій звітній конференції студентів. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість захистити звіт з практики на підсумковій конференції дистанційно в системі Zoom.

7.Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Ознайомча практика»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
РН2	<i>Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.</i>	Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), збір та обробка даних, статистичний аналіз	Оцінювання оформлення звіту та презентації отриманих результатів
РН5	<i>розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу</i>	Збір та обробка даних, статистичний аналіз	Оцінювання виконання аналітичних завдань, звіту
РН15	<i>Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</i>	Збір та обробка даних, статистичний аналіз	Оцінювання виконання аналітичних завдань у звіті
РН16	<i>виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності</i>	Виконання індивідуального завдання, проведення анкетування, аналіз отриманих результатів	Оцінювання виконання творчих завдань, звітної документації, презентація звіту
РН21	<i>Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</i>	Робота в командах, презентації результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, звітної документації, презентація звіту

8. Методи контролю

Критерії оцінювання результатів ознайомчої практики

Проходження ознайомчої практики студентом оцінюється за такими критеріями:

- *90–100 балів* ставиться, якщо звітна документація подана вчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; всі питання розкриті повністю, індивідуальне завдання виконано на бездоганному рівні; студент вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; звіт захищено бездоганно, на усі питання надані вичерпні відповіді, в матеріалі орієнтується вільно; характеристика практиканта від керівника практики відмінна.
- *80–89 балів* студент отримує, якщо звітна документація подана вчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; виконані всі завдання, але можуть бути незначні помилки і зауваження, індивідуальне завдання виконано на високому рівні, захищено дуже добре, на усі питання студент відповідає в повному обсязі, в матеріалі орієнтується вільно; характеристика практиканта від керівника практики відмінна чи позитивна.
- *70–79 балів* ставиться, якщо звітна документація подана невчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; розкрито більшість питань, індивідуальне завдання виконано, але з окремими помилками і недоліками, оформлено і захищено на високому рівні, на питання надані відповіді; характеристика практиканта від керівника практики позитивна.
- *60–69 балів* ставиться, якщо звіт та щоденник подано невчасно, більшість завдань не розкрито, виконання індивідуального завдання має формальний характер, звіт і щоденник оформлені недбало, при захисті звіту студент невпевнений у відповідях, не має твердих знань; характеристика від керівника практики в цілому задовільна.
- *50–59 балів* студент отримує, якщо звіт та щоденник подано невчасно, усі завдання виконано формально, звіт і щоденник оформлені недбало, при захисті звіту студент невпевнений у відповідях, не має твердих знань; характеристика від керівника практики задовільна.
- *1–49 балів* – студент не надав звіт та щоденник або надав звіт та щоденник невчасно, не відповідає на питання щодо бази практики, майже не орієнтується в звіті, не може захистити звіт, практичні навички не сформовані; характеристика від керівника практики незадовільна.

Під час оцінювання звіту з практики обов'язково враховується оцінка:

- характеристика керівника від бази практики (до 50 балів);
 - вчасність представлення до захисту звітної документації, охайність її оформлення та повнота й правильність виконання завдань (до 40 балів);
 - вміння презентувати та захистити свої практичні надбання (до 10 балів).
- Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1– 49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 20.08.2021).
2. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1994 № 1023-ХІІ. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (Дата звернення: 20.08.2021).
3. ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Київ, Держспоживстандарт України, 2006. (Національні стандарти України).
4. ДСТУ 4281:2004. Заклади ресторанного господарства. Класифікація. Київ, Держспоживстандарт України, 2004. (Національні стандарти України).
5. ДСТУ 3862-99 Громадське харчування. Терміни та визначення. Київ, Держспоживстандарт України, 2004. (Національні стандарти України).
6. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні класифікація готелів. Київ, Держспоживстандарт України, 2003. (Національні стандарти України).
7. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) № від 29 липня 2009 р. № 803. Дата оновлення: 31.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2009-%D0%BF#Text> (Дата звернення: 22.08.2021).
8. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги. Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2016. 22 с.
9. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства» від 24.07.2002 № 219. Дата оновлення: 02.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02#Text> (Дата звернення: 20.08.2021).
10. Архіпов В. В. Ресторанна справа: Асортимент, технологія і управління якістю продукції в сучасному ресторані: навчальний посібник / В. В. Архіпов. 3-тє вид. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 382 с.
11. Готельний бізнес: теорія та практика : підручник / Марта Мальська, Ігор Пандяк ; М-во освіти і науки України, Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 470 с.
12. Ковешніков В. С., Матвієнко А. Т., Разметова О. Г. Організація готельно-ресторанного господарства. Київ : Ліра-К, 2018. 564 с.
13. Мазаракі А. А., Благополучна Н. П., Гайовий І. І., Григоренко О. М. Організація обслуговування у підприємствах ресторанного господарства: підручник. Київ : КНТЕУ, 2005.
14. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства: підручник:[для вищ. навч. закл.] / за ред. П'ятницької Н. О. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 584 с.
15. Організація готельно-ресторанної справи: навчальний посібник / за ред. Брича В. Я. – Київ : Ліра-К, 2020. 484 с.
16. Мунін Г. Б., Змійов А. О., Зінов'єв Г. О., Самарцев Є. В. Управління сучасним готельним комплексом: навчальний посібник. Київ : Ліра, 2005. 520 с.
17. Нечаюк Л. І., Нечаюк Н.О. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент. Київ : Центр учбової Літератури, 2017. 372 с.
18. Топольник В. Г. Управління якістю продукції та послуг в готельно-ресторанному господарстві: навчальний посібник. Львів : Магнолія-2006, 2018. 328 с.
20. Школа І. М. Менеджмент туристичної індустрії: навчальний посібник. Чернівці, 2003. 662 с.

Посилання на інформаційні ресурси

1. www.zakon.rada.gov.ua – офіційний портал Верховної Ради України.
2. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України.

3. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
4. www.mof.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України.
5. www.nbuv.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
6. www.ukrmandry.com.ua – мандруємо Україною.
7. www.ua.igotoworld.com – Туристичний портал та Путівник по Україні.
8. www.prohotelia.com – портал для професіоналів готельно-ресторанного бізнесу.
9. www.hotels24.ua – сайт про готелі України та світу.
10. www.ukraine-is.com – сайт про подорожі України.
11. www.restorator.ua – журнал «Ресторатор».
12. www.ua-region.com.ua – актуальні бази даних по підприємствах України.
- www.resto.kharkov.ua – новини ресторанів Харкова

10. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: практика проходить в імітаційній формі дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2269>) з використанням Zoom-конференцій.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборобою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість захистити звіт комісії на платформі Zoom та скласти залік з обов'язковим використанням платформи Moodle в дистанційному курсі «Ознайомча (імітаційна) практика» (режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2269>, в який надсилаються звітні документи з практики.